

Seat No. : _____

AK-121

April-2016

LL.B., Sem.-IV

211 : Labour & Industrial Laws – II

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

(2) તમારા જવાબોના સમર્થનમાં ચૂકાદાઓ ટાંકો.

(3) પ્રશ્નપત્રમાં આપેલા પ્રશ્નોના નંબર ઉત્તરવહીમાં દર્શાવો.

1. વેતન ચૂકવણી ધારા હેઠળ અધિકૃત અને અનાધિકૃત કપાતો વિશે વિગતે સમજાવો અને અનાધિકૃત કપાતો સામે પ્રાપ્ત ઉપાયો જણાવો. **20**

અથવા

બોનસ ચૂકવણી ધારા હેઠળ બોનસનો ખ્યાલ અને બોનસ ચૂકવણી ધારાને લાગુ પાડવા અંગેની જોગવાઈઓ જણાવો.

2. ફેક્ટરી ધારો, 1948 હેઠળ કારખાનાની, કામદારની અને ઉત્પાદન પ્રક્રિયાની વ્યાખ્યા વિગતે સમજાવો. **20**

અથવા

ફેક્ટરી ધારો, 1948 હેઠળ સલામતી અને કામદારના કલ્યાણ અંગેની જોગવાઈઓ કેસ લૉ સહિત વિગતે સમજાવો.

3. કામદાર રાજ્ય વિમા ધારાનો વિસ્તાર અને તે લાગુ પાડવા અંગેની જોગવાઈઓ કામદાર રાજ્ય વિમા ધારા હેઠળ વિગતે સમજાવો. **20**

અથવા

કામદાર રાજ્ય વિમા ધારા હેઠળ કામદારને મળતા વિવિધ લાભો વિગતે સમજાવો.

4. ગ્રેજ્યુઈટી ચૂકવણી ધારા હેઠળ વેતન, કામદાર અને સળંગ નોકરીની વ્યાખ્યા વિગતે સમજાવો. **20**

અથવા

ગ્રેજ્યુઈટી ચૂકવણી ધારા હેઠળના જુદા જુદા સભામંડળો વિશે વિગતે સમજાવો.

5. વિગતે સમજાવો : (ગમે તે બે) **20**

- (1) પગાર ચૂકવણી ધારા હેઠળ માલિકની જવાબદારીઓ
  - (2) બોનસ ચૂકવણી ધારા હેઠળ મહત્તમ અને લઘુત્તમ બોનસ
  - (3) કારખાના ધારો 1948 હેઠળ પુખ્તવયની વ્યક્તિ અને સ્ત્રીઓના કામના કલાકો
  - (4) ગ્રેજ્યુઈટી ચૂકવણી ધારા હેઠળ ગ્રેજ્યુઈટીની વસુલાત
-

Seat No. : _____

AK-121

April-2016

LL.B., Sem.-IV

211 : Labour & Industrial Laws – II

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

- Instructions :** (1) All questions carry equal marks.
(2) Cite authorities in support of your answers.
(3) State the same question number in your Answer-book which is stated in the question paper.

1. Explain in detail the Authorised and Unauthorised deductions and state the remedies against unauthorized deductions, under the payment of wages Act. **20**

OR

Explain in detail the concept of Bonus and Provisions relating to application of the payment of Bonus Act.

2. Explain in detail the definitions of Factory, Worker and Manufacturing process under the Factories Act, 1948. **20**

OR

Explain in detail the provisions relating to safety and welfare of workers with case law under the Factories Act, 1948.

3. Explain in detail the provisions relating to application and coverage of the Employee's State Insurance Act. **20**

OR

Explain in detail the benefits available to the Employees under the Employee's State Insurance Act.

4. Explain in detail the definitions of Wages, Employee and continuous services under the payment of Gratuity Act. **20**

OR

Explain in detail the various Authorities under the payment of Gratuity Act.

5. Explain in detail (any **two**) : **20**
- (1) Liabilities of Employer for payment of wages under payment of Wages Act.
  - (2) Minimum Bonus and Maximum Bonus under the payment of Bonus Act.
  - (3) Working hours to Adult and women workers under the Factories Act, 1948.
  - (4) Recovery of Gratuity under the payment of Gratuity Act.
-